

Jurorزون Var Calano in zijn werkpak bij Deense KI Dansire

in het hele verhaal, steekt de Deen niet onder stoelen of banken. 'In het begin was de betere melkprijs de drijfveer', verwijst Trads naar de meerprijs van ongeveer 5,5 eurocent extra per kg melk. In Denemarken is ongeveer dertig procent van de totale melkproductie geproduceerd onder ecologische omstandigheden. 'Maar met die bonus alleen zou ik het niet hebben volgehouden om ecologisch boer te blijven. Mijn uitdaging is om het goed te doen.' De verandering van topfokkerij naar ecologisch boeren had vooral gevolgen voor het rantsoen. 'Ik maak nu veel meer gebruik van gras', stelt hij nuchter vast. Het aandeel gras binnen het teeltplan spreekt boekdelen. Waar vroeger de helft mais en de helft gras verbouwd

Denemarken

om het rantsoen in evenwicht te houden. Maar de teelt valt tegen onder biologische omstandigheden.' Biologisch boeren impliceert ook gedeeltelijke huisvesting op stro en weidegang gedurende 150 dagen. Allemaal eenvoudig in te passen, zo kijkt Trads terug op de omschakeling. 'Toen bij de omschakeling ook een nieuwe melkveestal werd gebouwd, kozen we in een deel van de stal voor diepstrooiselboxen met gehak-

brenghen. Dit is de perfecte fokkoe.' Net als diverse andere in de stal stamt de pupil van Trads uit de koefamilie van de fokstier Var Calano (80 euro DPS, 108 exterieur). Van deze Deense Jurorزون was onlangs nog tijdens het EK in Oldenburg een dochtergroep te zien. 'Het zijn allemaal heel duurzame koeien', verwijst de Deen naar de verschillende volle zussen van Calano die nog steeds het bedrijf bevolken. 'Deze koeien halen makkelijk tien jaar. De uiers blijven erg goed; dat is de sterkte van de familie. Ik wil koeien die niet opvallen en geen aandacht vragen, kortweg koeien die ik niet ken.' Van Calano zelf staat een tiental dochters in de stal. Dat bloed is verder aangevuld met stieren als Hesne, Camaro en Bojer. Exces, Elo en Elvis vormen het nieuwe aanstormend talent. 'De laatste twee jaar komen bijna alleen Deense stieren nog in aanmerking voor de fok-

kerij', stelt Trads vast. Sinds de omschakeling is zeker 75 procent van de stieren van Deense oorsprong. 'Die zijn betrouwbaar en betaalbaar.' Ook bij groei wil Trads aan die zekerheid van de fokkerij vasthouden. 'Voor de groei moest ik de vervanging absoluut laag houden', verwijst hij naar een maximum van dertig procent vervanging in de voorbije zeven jaar. En ook nu blijft Trads ijveren voor een lagere vervanging. 'De vaarzen wil ik zoveel mogelijk inzetten voor groei. Zo blijft het bedrijf altijd gesloten.' Groei blijft aan de orde, ook voor de komende jaren. Het melkquotum van 1,1 miljoen liter is lang niet de grens. Ik wil groeien. Maar de grootste? Nee, dat hoeft ik niet te zijn.' Uitdagingen genoeg. 'Over één jaar wil ik 160 koeien melken.'

Annelies Debergh

Deense veehouder Palle Trads: 'Na al die jaren was topfokkerij voor mij geen uitdaging meer'

Keuze voor biologisch boeren

De fokker van de Deense fokstier Var Calano fokt niet meer. Of tenminste, Palle Trads, melkveehouder in het Deense Hobro, hecht niet langer het grootste belang aan topfokkerij. Ecologisch boeren groeide uit tot de nieuwe, grote uitdaging op zijn bedrijf.

Je bent jong en je wilt wat. De oude reclameslogan pakte bij de Deense melkveehouder Palle Trads (44) uit Hobro, beter bekend als de fokker van Var Calano, anders uit. Hij maakte ervan: 'Je bent bijna veertig en je wilt eens wat anders.' En dat betekende meteen een drastische omkeer voor het bedrijf. Na jarenlange topfokkerij zette Trads de stap naar ecologische veehouderij. 'Ik wilde een nieuwe uitdaging', klinkt het steevast bij de vraag naar het 'waarom' van de omschakeling. Palle Trads vindt er geen doeljes om: 'Ik kreeg fokkerij met de paplepel ingegoten. Al vanaf dat ik leerde lopen, ging ik mee naar fokveeshows. Na al die jaren was topfok-

kerij geen uitdaging meer. Ik wilde gewoon een nieuwe stap zetten.'

Naar hoofdaandeel gras

De omschakeling van topfokbedrijf naar ecologische veehouderij zeven jaar geleden ging gepaard met een gestage groei. Van 60 melkkoeien met een gemiddelde productie van ongeveer 10.000 kg melk ging het richting de huidige 130 stuks met gemiddeld 9000 kg melk. 'De hele omschakeling was de eerste paar jaar erg lastig', geeft Trads grif toe. 'Ik kon de koeien niet meer zo hard voeren, de productie lag niet meer op datzelfde niveau en dat was wel even wennen.' Dat economie een belangrijke factor is

Elsebeth en Palle Trads: 'Ik wil een koe die ik niet ken'

werden, is nu, behalve 100 hectare blijvend grasland, ongeveer 35 hectare heraangelegd met gras-klaver. Daarnaast verbouwt Trads elk jaar 15 hectare mais en 40 hectare graan. Geplette tarwe en gerst vervangen grotendeels het krachtvoer. 'Biologisch krachtvoer gebruik ik amper. Alleen de eerste maanden na afkalven is het handig als lokmiddel in de melkstal. Biologisch krachtvoer is veel te duur om ruimere hoeveelheden te verstrekken.' Mais komt minder in beeld. 'Mais is goed

seld stro', stipt de Deense veehouder aan. Ook de extra eisen voor weidegang schiepen geen problemen. 'Koeien in de wei is het mooiste wat er is. 'Bovendien heb je de kost niet voor het binnenhalen van gras.' De Deen wordt bijna lyrisch als hij vervolgt: 'De koeien ophalen is niet echt werken voor mij. Dat is genieten.'

Van Deense afkomst

'Op een bedrijf met gemiddeld 10.000 kg zijn de koeien niet bijzonder, bij mij zijn ze dat met 11.000 kg melk wel.' Het klinkt bijna verontschuldigend wanneer Palle Trads de cijfers van Hesnedochter 2695 opzoekt. De recent excellent verkoren zwartbonte scoorde in 2,6 lactaties gemiddeld 10.053 kg melk met 4,03% vet en 3,38% vet onder biologische omstandigheden. Dat is echter niet de enige reden waarom de Deense fokker deze koe naar voren schuift. 'Ze bezit een juiste balans tussen exterieur en melkop-

Hesnedochter 2695, uit de familie van de Deense fokstier Var Calano

